

Међународни рачуноводствени стандард 8

Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке

Циљ

- 1 Циљ овог Стандарда је да пропише критеријуме за избор и промену рачуноводствених политика, као и за рачуноводствени поступак и обелодањивање промена рачуноводствених политика, промене рачуноводствених процена и корекције грешака. Стандардом се жели побољшати релевантност и поузданост финансијских извештаја ентитета и упоредивост финансијских извештаја самог ентитета са онима из претходних периода, као и њихова упоредивост са финансијским извештајима других ентитета.
- 2 Захтеви за обелодањивање рачуноводствених политика, изузев оних који се односе на промене рачуноводствених политика, изложени су у IAS 1, *Презентација финансијских извештаја*.

Делокруг

- 3 Овај Стандард примењује се на избор и примену рачуноводствених политика, као и на рачуноводствено обухватање промена рачуноводствених политика, промена рачуноводствених процена и корекција грешака из претходних периода.
- 4 Порески ефекти корекција грешака из претходних периода и ретроспективних кориговања извршених у циљу примене промена рачуноводствених политика, рачуноводствено се евидентирају и обелодањују у складу са IAS 12 – *Порез на добитак*.

Дефиниције

- 5 У овом стандарду коришћени су следећи термини са наведеним значењем:

Рачуноводствене политике су специфични принципи, основе, конвенције, правила и праксе које ентитет примењује приликом припремања и презентације финансијских извештаја.

Промена рачуноводствене процене је кориговање књиговодствене вредности средства или обавезе или износа периодичног трошења средства, које произилази из процене садашњег стања, и повезаних очекиваних будућих користи и обавеза, средстава и обавеза. Промене рачуноводствених процена произилазе из нових информација или нових догађаја и у складу с тим не представљају исправке грешака.

Међународни стандарди финансијског извештавања (IFRS) су Стандарди и Тумачења издати од стране Одбора за Међународне рачуноводствене стандарде (IASB). Они обухватају:

  - (а) Међународне стандарде финансијског извештавања;
  - (б) Међународне рачуноводствене стандарде;
  - (ц) IFRIC Тумачења; и
  - (д) SIC Тумачења.¹

Материјално значајна изостављања или погрешна исказивања ставки су материјално значајна ако би она, појединачно или заједно, могла да утичу на економске одлуке корисника донете на основу финансијских извештаја. Материјални значај зависи од величине и природе изостављене или погрешно исказане ставке која се процењује у конкретним околностима. Величина и природа ставке, или њихова комбинација, могу бити одлучујући фактор.

Грешке из претходног периода су изостављени или погрешно исказани подаци из финансијских извештаја ентитета за један или више периода који произилазе из неупотребљавања или погрешне употребе поузданих информација које:

¹ Дефиниције IFRS измењене након измена назива уведених ревидираном *Повељом IFRS Фондације* у 2010. години.

- (a) су биле доступне када су финансијски извештаји за дате периоде били одобрени за издавање; и
- (б) за које се могло разумно очекивати да буду добијене и узете у обзир при састављању и презентацији тих финансијских извештаја.

У такве грешке убрајају се ефекти математичких грешака, грешака при примењивању рачуноводствених политика, погрешног тумачења чињеница, преваре или превида.

Ретроспективна примена представља примењивање нове рачуноводствене политике на трансакције, друге догађаје и околности као да је та политика била примењивана одувек.

Ретроспективно прерачунавање је кориговање признавања, одмеравања и обелодањивања износа елемената финансијских извештаја као да грешка из претходног периода никада није ни настала.

Неизводљиво Примена неког захтева је неизводљива када га ентитет не може применити и после свих разумних напора да то учини. За одређени претходни период, сматра се да је неизводљиво извршити ретроспективну примену промене рачуноводствене политике или ретроспективно прерачунавање у циљу корекције грешке ако:

- (a) се ефекти ретроспективне примене или ретроспективног прерачунавања не могу утврдити;
- (б) ретроспективна примена или ретроспективно прерачунавање захтева претпоставке о томе какве су биле намере руководства у том периоду; или
- (ц) ретроспективна примена, односно ретроспективно прерачунавање захтева значајне процене износа, при чему није могуће објективно разликовање информација о тим проценама које:
  - (i) пружају доказе о околностима које су постојале на датум(е) на које те износе треба признати, вредновати или обелоданити; и
  - (ii) су биле на располагању када су финансијски извештаји за тај период били одобрени за издавање

од других информација.

Проспективна примена промене рачуноводствене политике односно признавања ефекта промене рачуноводствене процене је:

- (a) примена нове рачуноводствене политике на трансакције, друге догађаје и околности које се појављују након датума промене политике; и
- (б) признавање ефекта промене рачуноводствене процене у текућем и будућим периодима на које промена утиче.

- 6 Процена да ли изостављање или погрешно исказивање може утицати на економске одлуке корисника, и због тога бити материјално значајно, захтева разматрање карактеристика ових корисника. *Оквир за састављање и презентацију финансијских извештаја* у параграфу 25² наводи да “се претпоставља да корисници поседују разумно знање о послу, економској активности и рачуноводству и да су вољни да информације проучавају са дужном пажњом.” Због тога, процена треба да узме у обзир колико је оправдано очекивати да ће корисници са таквим карактеристикама бити под овим утицајем приликом доношења својих економских одлука.

Рачуноводствене политике

Избор и примена рачуноводствених политика

- 7 Када се неки IFRS конкретно примењује на одређену трансакцију, други догађај или околност, рачуноводствена политика или политике које се примењују на ту ставку се утврђују применом IFRS.
- 8 У IFRS се износе рачуноводствене политике за које је IASB закључио, што има за резултат да финансијски извештаји на које се оне примењују садрже релевантне и поуздане информације о трансакцијама, другим догађајима и околностима. Ове политике не морају да се примењују када је ефекат њихове примене безначајан/нематеријалан. Међутим, није прикладно намерно правити, или

² IASC *Оквир за припрему и презентацију финансијских извештаја* је усвојен од стране IASB 2001. године. У септембру 2010. Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) је заменио *Оквир са Концептуалним оквиром за финансијско извештавање*. Параграф 25 је замењен Поглављем 3 *Концептуалног оквира*.

оставити неисправљена, безначајна/нематеријална одступања од IFRS да би се постигла одређена презентација финансијске позиције, финансијских перформанси или токова готовине ентитета.

- 9 IFRS прате смернице које ентитетима олакшавају примену захтева. За сваку од смерница је наглашено да ли је саставни део IFRS. Смернице које су саставни део IFRS имају обавезујући карактер. Смернице које нису саставни део IFRS не садрже захтеве у вези финансијских извештаја.
- 10 У недостатку конкретног IFRS који се примењује на одређену трансакцију, други догађај или околност, руководство користи сопствену процену (просуђивање) за утврђивање и примену рачуноводствене политике која ће за резултат имати информације које су:
- (a) релевантне за потребе доношења економских одлука од стране корисника финансијских извештаја; и
  - (b) поуздане, у смислу да финансијски извештаји:
    - (i) верно представљају финансијску позицију, финансијске перформансе и токове готовине ентитета;
    - (ii) одражавају економску суштину трансакција, других догађаја и околности, а не само њихов правни облик;
    - (iii) су неутрални, тј. лишени субјективности;
    - (iv) су опрезни; и
    - (v) су потпуни у свим материјално значајним погледима.
- 11 При просуђивању које је поменуто у параграфу 10, руководство разматра применљивост следећих извора, према опадајућем редоследу важности:
- (a) захтеве из IFRS који се баве сличним и сродним питањима; и
  - (b) дефиниција, критеријума за признавање и концепата одмеравања средстава, обавеза, прихода и расхода из *Оквир*.³

- 12 При вршењу просуђивања поменутог у параграфу 10, руководство може такође да разматра најновија саопштења других тела која се баве доношењем Стандарда, а која користе сличан концептуални оквир за развијање рачуноводствених стандарда, другу рачуноводствену литературу и прихваћене праксе у делатностима, под условом да нису противречни изворима из параграфа 11.

Доследност рачуноводствених политика

- 13 Ентитет доследно одабира и примењује своје рачуноводствене политике за сличне трансакције, друге догађаје и околности, осим ако одређени IFRS посебно не захтева или дозвољава категоризацију ставки за које би могле бити адекватне различите политике. Ако IFRS захтева или дозвољава такву категоризацију, одговарајућа рачуноводствена политика се доследно бира и примењује за сваку категорију.

Промене рачуноводствених политика

- 14 Ентитет мења рачуноводствену политику само ако:
- (a) је та промена прописана неким IFRS; или
  - (b) та промена доводи до тога да финансијски извештаји пружају поуздане и релевантније информације о ефектима трансакција, других догађаја или околности на финансијску позицију, финансијске перформансе или токове готовине ентитета.
- 15 Корисници финансијских извештаја треба да буду у могућности да упореде финансијске извештаје одређеног ентитета током времена ради уочавања трендова његове финансијске позиције, финансијских перформанси и токова готовине. Због тога се исте рачуноводствене политике примењују у оквиру сваког периода као и у наредним периодима, осим ако промена рачуноводствене политике не задовољава један од критеријума из параграфа 14.
- 16 Под променом рачуноводствених политика не сматра се:

³ У септембру 2010. Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) је заменио *Оквир* са *Концептуалним оквиром за финансијско извештавање*.

- (а) примена рачуноводствене политике за трансакције, друге догађаје или околности који се суштински разликују од оних који су се појављивали раније; и
  - (б) примена нове рачуноводствене политике за трансакције, друге догађаје или околности који се раније нису појављивали или су били безначајни/нематеријални.
- 17 Почетна примена политике ревалоризације средстава у складу са IAS–ом 16 – *Некретнине, постројења и опрема* или IAS 38 – *Нематеријална имовина* је промена рачуноводствене политике коју треба третирати као ревалоризацију у складу са IAS 16 или IAS 38, а не у складу са овим Стандардом.
- 18 Параграфи 19–31 не примењују се на промену рачуноводствене политике описану у параграфу 17.

Примена промена рачуноводствених политика

19 Узимајући у обзир параграф 23:

- (а) ентитет рачуноводствено евидентира промену рачуноводствене политике која произилази из почетне примене неког IFRS у складу са конкретним прелазним одредбама, ако их има, тог IFRS; и
  - (б) када ентитет промени рачуноводствену политику након почетне примене IFRS који не садржи прелазне одредбе које се примењују на ту промену, или када изврши добровољну промену рачуноводствене политике, он примењује промену ретроспективно.
- 20 За сврхе овог Стандарда, ранија примена IFRS не сматра се добровољном променом рачуноводствене политике.
- 21 У недостатку конкретног IFRS који се примењује на трансакцију, други догађај или околност, руководство може, у складу са параграфом 12, да примени рачуноводствену политику која је у складу са најновијим саопштењима других тела за доношење стандарда која користе сличан концептуални оквир за развијање рачуноводствених стандарда. Ако, следећи неку измену таквог саопштења, ентитет одабере да промени рачуноводствену политику, та промена се рачуноводствено евидентира и обелодањује као добровољна промена рачуноводствене политике.

Ретроспективна примена

- 22 Као предмет параграфа 23, када се промена рачуноводствене политике примени ретроспективно у складу са параграфом 19 (а) или (б), ентитет врши кориговање почетног стања сваке компоненте капитала на коју промена утиче и то за најранији презентовани претходни период и остале упоредне износе обелодањене за сваки презентовани претходни период као да је нова рачуноводствена политика била примењивана одувек.

Ограничења ретроспективне примене

- 23 Када параграф 19 (а) или (б) захтева ретроспективну примену, промена рачуноводствене политике ће се примењивати ретроспективно изузев ако је неизводљиво да се одреде било ефекти који се односе на одређени период било кумулативни ефекат промене.
- 24 Када је неизводљиво утврдити ефекте промене рачуноводствене политике из одређеног периода на упоредне информације за један или више презентованих претходних периода, ентитет треба да примењује нову рачуноводствену политику на књиговодствене вредности средстава и обавеза од почетка најранијег периода за који је ретроспективна примена изводљива, што може бити текући период, као и да изврши одговарајуће кориговање почетног стања сваке компоненте капитала за тај период на коју се промена одражава.
- 25 Када је на почетку текућег периода неизводљиво утврдити кумулативни ефекат примене нове рачуноводствене политике на све претходне периоде, ентитет врши кориговање упоредних информација како би применио нову рачуноводствену политику унапред (проспективно) и то од најранијег датума за који је то изводљиво да се уради.
- 26 Када ентитет врши ретроспективну примену нове рачуноводствене политике, он примењује нову рачуноводствену политику на упоредне информације за претходне периоде онолико уназад (ретроспективно) колико је то изводљиво. Ретроспективна примена на претходни период није изводљива осим ако је изводљиво да се одреди кумулативни ефекат на износе и почетних и закључних извештаја о финансијској позицији за тај период. Износ кориговања који из тога произилази, а који се односи на периоде пре оног који је презентован у финансијским извештајима, се узима у обзир код почетног салда сваке компоненте капитала на коју промена утиче за најранији презентовани претходни период. Обично

се врши кориговање нераспоређене добити. Међутим, може се извршити кориговање и других компоненти капитала (на пример, ради усаглашавања са IFRS). Било која друга информација о претходним периодима, као што су резимирани прегледи финансијских података из прошлих периода, се такође коригује онолико ретроспективно колико је то изводљиво.

- 27 Ако је вршење ретроспективне примене нове рачуноводствене политике за неки ентитет неизводљиво јер се не може утврдити кумулативни ефекат примењивања политике на све раније периоде, ентитет, у складу са параграфом 25, примењује нову политику унапред од почетка најранијег периода за који је то изводљиво. Оно стога занемарује део кумулативног кориговања средстава, обавеза и капитала који се јавља пре тог датума. Промена рачуноводствене политике је дозвољена чак и ако је неизводљива проспективна примена нове политике за било који претходни период. Параграфи 50–53 дају упутства везана за то када се сматра да је примена нове рачуноводствене политике на један или више периода неизводљива.

Обелодањивање

- 28 Када почетна примена IFRS има ефекат на текући период или било који претходни период, или би имала ефекат на тај период осим што је неизводљиво утврдити износ кориговања, или би могла да има ефекат на будуће периоде, ентитет обелодањује:

- (а) назив IFRS;
- (б) када је применљиво, да се промена рачуноводствене политике врши у складу са прелазним одредбама;
- (ц) природу промене рачуноводствене политике;
- (д) када је применљиво, опис прелазних одредби;
- (е) када је применљиво, прелазне одредбе које би могле имати ефекта на будуће периоде;
- (ф) за текући период и сваки презентовани претходни период, у мери у којој је то изводљиво, износ кориговања:
  - (i) за сваку билансну позицију финансијског извештаја на коју је промена утицала; и
  - (ii) за основне и разређене зараде по акцији, ако ентитет примењује IAS 33 – *Зараде по акцији*;
- (г) износ кориговања које се односи на периоде пре оних који су презентовани, у мери у којој је то изводљиво; и
- (х) ако је за одређени претходни период или за периоде пре презентованих, неизводљиво извршити ретроспективну примену у складу са параграфом 19 (а) или (б), околности које су довеле до те ситуације и опис како и од када се примењује промена рачуноводствене политике.

У финансијским извештајима у наредним периодима не морају да се понављају ова обелодањивања.

- 29 Када добровољна промена рачуноводствене политике има ефекат на текући период или било који претходни период, или би имала ефекат на тај период осим што је неизводљиво утврдити износ кориговања, или би могла да има ефекат на будуће периоде, ентитет обелодањује:

- (а) природу промене рачуноводствене политике;
- (б) разлоге због којих примена нове рачуноводствене политике пружа поузданије и релевантније информације;
- (ц) за текући период и сваки презентовани претходни период, у мери у којој је то изводљиво, износ кориговања:
  - (i) за сваку билансну позицију финансијског извештаја на коју је промена утицала; и
  - (ii) основних и разређених зарада по акцији, ако ентитет примењује IAS 33;
- (д) износ кориговања које се односи на периоде пре оних који су презентовани, у мери у којој је то изводљиво; и
- (е) ако је ретроспективна примена неизводљива за одређени претходни период, или за периоде пре презентованих, околности које су довеле до те ситуације и опис како и од када се примењује промена рачуноводствене политике.

У финансијским извештајима у наредним периодима не морају да се понављају ова обелодањивања.

- 30 Када ентитет није применио нови IFRS који је објављен, али није још ступио на снагу, он обелодањује:
- (а) ту чињеницу; и
  - (б) познате или разумно процењиве информације релевантне за процењивање могућег утицаја који ће примена новог IFRS имати на финансијске извештаје ентитета у периоду почетне примене.
- 31 У складу са параграфом 30, ентитет разматра обелодањивање:
- (а) назива новог IFRS;
  - (б) природе предстојеће промене или промена рачуноводствене политике;
  - (ц) датума од кога почиње обавезна примена IFRS;
  - (д) датума од којег планира да почне са применом IFRS по први пут; и
  - (е) између следећа два:
    - (i) дискусије у вези утицаја који се очекује да ће почетна примена IFRS имати на финансијске извештаје ентитета; или
    - (ii) ако тај утицај није познат или разумно процењив, саопштења о том ефекту.

Промене рачуноводствених процена

- 32 Као резултат неизвесности својствених пословним активностима, многе ставке у финансијским извештајима се не могу прецизно одмерити, већ се само могу проценити. Процена подразумева просуђивање засновано на последњим доступним, поузданим информацијама. На пример, може се јавити потреба за процењивањем:
- (а) износа сумњивих и спорних потраживања;
  - (б) износа застарелих залиха;
  - (ц) фер вредности финансијских средстава или финансијских обавеза;
  - (д) корисног века, или очекиваног распореда трошења будућих економских користи садржаних у средствима која се амортизују; и
  - (е) обавеза по гаранцијама.
- 33 Коришћење разумних процена је кључни део састављања финансијских извештаја и не смањује њихову поузданост.
- 34 Процена ће можда морати да се ревидира ако се измене околности на којима се процена заснивала или услед нових информација или накнадно стеченог искуства. По својој природи, ревидирање процене не односи се на претходне периоде и не представља корекцију грешке.
- 35 Промена примењене основе за одмеравање представља промену рачуноводствене политике, а не промену рачуноводствене процене. Када је тешко разликовати промену рачуноводствене политике од промене рачуноводствене процене, та промена се сматра променом рачуноводствене процене.
- 36 **Признавање ефекта промене рачуноводствене процене, изузев промене на коју се примењује параграф 37, се врши унапред, њеним укључивањем у добитак или губитак у:**
- (а) (а) периоду промене, ако промена утиче само на тај период; или
  - (б) периоду промене и наредним периодима, ако промена утиче на обоје.
- 37 У мери у којој промена рачуноводствене процене узрокује промену у средствима и обавезама, или се односи на неку ставку капитала, треба извршити њено признавање кориговањем књиговодствене вредности одговарајуће ставке средства, обавезе или капитала у периоду промене.
- 38 “Признавање унапред” ефекта промене рачуноводствене политике значи да се промена примењује на трансакције, друге догађаје и околности од датума промене процене. Промена рачуноводствене процене може утицати само на добитак или губитак текућег периода, или на добитак или губитак и текућег периода и будућих периода. На пример, промена процене износа сумњивих и спорних потраживања утиче само на добитак или губитак текућег периода и зато се признаје само у текућем периоду. Међутим, промена процењеног корисног века, или очекиваног распореда трошења будућих економских

користи садржаних у средствима која се амортизују, утиче на трошкове амортизације за текући период и за сваки будући период током преосталог корисног века тог средства. У оба случаја, ефекат промене који се односи на текући период се признаје као приход или расход текућег периода. Ефекат, ако га има, на будуће периоде, се признаје као приход или расход у тим будућим периодима.

Обелодањивање

- 39 **Ентитет обелодањује природу и износ промене рачуноводствене процене која има ефекат на текући период или се очекује да ће имати ефекат на будуће периоде, изузев обелодањивања ефекта на будуће периоде када је процена тог ефекта неизводљива.**
- 40 **Ако се износ ефекта на будуће периоде не обелодањује јер није неизводљива његова процена, ентитет обелодањује ту чињеницу.**

Грешке

- 41 Грешке се могу појавити везано за признавање, одмеравање, презентацију или обелодањивање елемената финансијских извештаја. Финансијски извештаји нису у складу са IFRS ако садрже било материјално значајне грешке било безначајне/нематеријалне грешке које су направљене намерно, у циљу постизања одређене презентације финансијске позиције, финансијских перформанси и токова готовине ентитета. Потенцијалне грешке текућег периода откривене у том периоду се исправљају пре него што финансијски извештаји буду одобрени за објављивање. Међутим, материјално значајне грешке се понекад открију тек у каснијем периоду, и те грешке из претходног периода се исправљају у упоредним информацијама презентованим у финансијским извештајима за тај каснији период (види параграфе 42–47).
- 42 **Као предмет параграфа 43, ентитет врши ретроспективну корекцију материјално значајних грешака из претходног периода у првом сету финансијских извештаја одобреном за објављивање након откривања тих грешака тако што ће:**
- (а) **прерачунати упоредне износе за презентован(е) ранији(е) период(е) у којем(има) су се грешке догодиле; или**
- (б) **ако се грешка догодила пре најранијег презентованог претходног периода, прерачунати почетна стања средстава, обавеза и капитала за најранији презентовани претходни период.**

Ограничења ретроспективног прерачунавања података

- 43 Грешка из претходног периода се исправља ретроспективним прерачунавањем података изузев ако је неизводљиво утврдити било ефекте који се односе на одређени период или кумулативни ефекат грешке.
- 44 Када је неизводљиво утврдити ефекте грешке из одређеног периода на упоредне информације за један или више презентованих претходних периода, ентитет прерачунава почетна стања средстава, обавеза и капитала за најранији период за који је ретроспективно прерачунавање података изводљиво (што може бити текући период).
- 45 Када је на почетку текућег периода неизводљиво утврдити кумулативни ефекат неке грешке на све претходне периоде, ентитет прерачунава упоредне информације како би се грешка исправила унапред од најранијег датума за који је то изводљиво.
- 46 Корекција грешке из претходног периода се искључује из добитка или губитка за период у којем је грешка откривена. Све презентоване информације из претходних периода, укључујући евентуалне резимиране прегледе финансијских података из прошлости, се прерачунавају онолико ретроспективно колико је то изводљиво.
- 47 Када је неизводљиво утврдити износ грешке (нпр. грешка у примени рачуноводствене политике) за све претходне периоде, ентитет, у складу са параграфом 45, прерачунава упоредне информације унапред почевши од најранијег датума за који је то изводљиво. Он стога занемарује део кумулативног прерачунавања износа средстава, обавеза и капитала који су постојали пре тог датума. Параграфи 50–53 дају упутства о томе када се корекције грешке за један или више периода сматрају неизводљивим.
- 48 Корекције грешака се разликују од промена рачуноводствених процена. Рачуноводствене процене су по својој природи приближни износи који ће се можда ревидирати како се буде долазило до нових

информација. На пример, добитак или губитак који се признаје везано за исход непредвиђеног догађаја не представља корекцију грешке.

Обелодањивање грешака из претходног периода

49 При примени параграфа 42, ентитет обелодањује следеће:

- (а) природу грешке из претходног периода;
- (б) за сваки презентовани период, у мери у којој је то изводљиво, износ корекције:
  - (i) за сваку билансну позицију финансијског извештаја на коју је промена утицала; и
  - (ii) основних и разређених зарада по акцији, ако ентитет примењује IAS 33;
- (ц) износ корекције на почетку најранијег презентованог претходног периода; и
- (д) ако је за одређени претходни период неизводљиво извршити ретроспективно прерачунавање података, околности које су довеле до те ситуације и опис како и од када је грешка исправљена.

У финансијским извештајима у наредним периодима не морају да се понављају ова обелодањивања.

Неизводљивост ретроспективне примене и ретроспективног прерачунавања података

50 У неким околностима је неизводљиво извршити кориговање упоредних информација за један или више претходних периода да би се остварила упоредивост са текућим периодом. На пример, може се десити да подаци из претходног(их) периода нису били прибављени на начин који омогућава било ретроспективну примену нове рачуноводствене политике (укључујући, за потребе параграфа 51–53, њену примену унапред на претходне периоде), било ретроспективно прерачунавање података да би се извршила корекција грешке из претходног периода, а може бити неизводљиво да се информације реконструишу.

51 Често је неопходно вршити процене при примени рачуноводствене политике на елементе финансијских извештаја признате или обелодањене везано за трансакције, друге догађаје или околности. Процењивање је по својој природи субјективно, а може се десити да се процене врше након извештајног периода. Вршење процена је потенцијално теже када се врши ретроспективна примена рачуноводствене политике или ретроспективно прерачунавање података у циљу исправљања грешке из неког претходног периода, због дужег временског раздобља које је протекло од настанка трансакције, другог догађаја или околности која је у питању. Међутим, циљ процена које се односе на претходне периоде остаје исти као и код процена које се врше за текући период, наиме, да та процена одражава околности које су постојале када је настала трансакција, други догађај или околност.

52 Стога, ретроспективна примена нове рачуноводствене политике или корекције грешке из претходног периода захтева разликовање информација

- (а) које пружају доказе о околностима које су постојале на датум(е) када је настала трансакција, други догађај или околност, и
- (б) које би биле на располагању када су финансијски извештаји за тај претходни период били одобрени за објављивање

од осталих информација. Код неких врста процена (на пример одмеравања фер вредности која у значајној мери користе неуочљиве улазне податке), неизводљиво је направити разлику између ових врста информација. Када би ретроспективна примена или ретроспективно прерачунавање захтевало вршење значајне процене за коју је немогуће направити разлику између ове две врсте информација, ретроспективна примена нове рачуноводствене политике или корекција грешке из претходног периода сматра се неизводљивом.

53 Касније стечена знања не би требало користити кад се примењује нова рачуноводствена политика, или коригују подаци, за претходни период, било код прављења претпоставки о томе какве су могле бити намере руководства у претходном периоду, било код процењивања износа који су признати, одмерени или обелодањени у претходном периоду. На пример, када ентитет исправи грешку из претходног периода при израчунавању своје обавезе за кумулативну накнаду за боловање запослених у складу са IAS 19 *Примања запослених*, он треба да занемари информације о необично јакој епидемији грипа током

каснијег периода, које су се појавиле након што су финансијски извештаји за претходни период одобрени за објављивање. Чињеница да су често потребне значајне процене када се мењају упоредне информације презентоване за претходне периоде не спречава поуздано кориговање или корекцију упоредних информација.

Датум ступања на снагу

- 54 Ентитети примењују овај стандард за годишње периоде који почињу 1. јануара 2005. године или касније. Ранија примена се подстиче. Ако ентитет примењује овај стандард за период који почиње пре 1. јануара 2005. године, он обелодањује ту чињеницу.
- 54А [Брисан]
- 54В [Брисан]
- 54Ц У IFRS 13 *Одмеравање фер вредности*, који је издат у мају 2011. године, измењен је параграф 52. Ентитет примењује ту измену када примењује IFRS 13.
- 54Д [Брисан]
- 54Е Објављивањем IFRS 9, у јулу 2014. године, измењен је параграф 53 и обрисани су параграфи 54А, 54Б и 54Д. Ентитет треба да примењује ове измене када примењује IFRS 9.

Повлачење осталих саопштења

- 55 Овај Стандард замењује IAS 8 *Нето добитак или губитак периода, фундаменталне грешке и промене рачуноводствених политика*, ревидиран 1993. године.
- 56 Овај Стандард замењује следећа Тумачења:
- (а) SIC2 *Доследност–капитализација трошкова позајмљивања*; и
- (б) SIC18 *Доследност–алтернативне методе*.